

משרד החוץ-מחלקת הקשר

תאריך : 19.01.93

21973

1710

** כנס **

**

**

**

Handwritten signature/initials

Handwritten checkmark

חוזם: 1,21973

אל: המשרד

לעדים: רהמש/924

מ-: רומא, נר: 150, תא: 190193, זח: 1500, דח: מ, סג: ס

תח: @: אירופה

נד: @:

סודי/מיד

אל : מנהל כנסיות

דע : ממנכל'. מנכל'. ס/שהח', אירופה 2

מאת: השגריר, רומא

הנדון: ישראל-ותיקאן

עם סיומן למעשה של שיחות המומחים בירושלים ויציאתו של מונטזמולו להתילצויות ברומא, טובה השעה לעשות הערכת מצב על התקדמות יחסינו עם הותיקאן.

בתום סיבוב השיחות הקודם ב-19 לנובמבר נקבע כתאריך לעד לסיים העבודה על מסמך העקרונות הבסיסי ובמקביל נקיטת הצעד הראשון בכיוון לנוסמליזציה. המועד סוף חודש ינואר או תחילת חודש פברואר. היום ברור כבר שלא נעמוד בלוח הזמנים הזה, לא בגלל שלא סיימנו את עבודת ניסוח העקרונות, אלא משום שאין הותיקאן מעוניין לקיים מפגש זה כרגע. הטענה הרשמית יכולה להיות מצידם שלא סיימנו בכל מאת האחוזים את העבודה על מסמך העקרונות, אך לא זאת הסיבה האמיתית שהרל ההבדלים שנותרו בינינו אינם כאלה שאי-אפשר להשך עליהם בעבודה של מספ שעות או ימים.

הסיבה אם כן שונה והיא להערכתנו נעוצה בעובדה שהותיקאן חושב שאין זאת ענה נוחה לנקוט צעד מרחיק לכת עם ישראל. אין זאת אומרת בשום פנים ואופן שהותיקאן מתחרט על כל המהלך. ההיפך הוא הנכון, ועצם העובדה שהאפיפיור מצא לנכון לציין בנאומו המסורתי לסגל הדיפלומאטי את ישראל בין ארבע מדינות (לצד סין, ויטנאם וירדן) שאת נציגיהן היה רוצה לראות בין הבאים לאירוע בעתיד רחוקה מלהיות מקרה. דברים כאלה היוצאים מפורשות מפל האפיפיור יש להם חשיבות רבה ובשיחות רבות עם שגרירים המאומנים לותיקאן שמעתי מכולם על המשקל הרב שהם מייחסים לאמירה זאת של האפיפיור. גם מונטזמולו גאטי הדגיש עובדה זאת בשיחה עם מרים זיו.

דברים אלה באים לאותת לכל הגורמים וגם לנו שנחושה דעתו של הכס הקדוש

להמשיך במהלך הנורמליזציה איתנו חרף כל הקשיים, אך יחד עם זאת אין להתעלם
גם מסימנים מתרבים עישנו קושי באשר לעיתוי כאשר כבר ברור עכשיו שלא
נעמוד בלוח הזמנים המקומי. קלטנו על כך בשיתותינו כאן רמזים רבים הן
במישרין והם בעקיפין והשאלה המתעוררת היא מדוע העיכוב הזה ולכמה זמן.

במציאות כל כך מורכבת ומסובכת כמו בותיקאן קשה לדעת את הסיבות האמיתיות
המניעות אותם, אך ניתן בהחלט לחשוב שקיים תמיד היסוס בסיס בענייננו בשל
לחץ ערבי ובמיוחד פלשתינאי וכן בשל לחצים של חוגים מסוייגים בתוך
הכנסייה. אך היות וגורמים אלה היו קיימים גם קודם כאשר הותיקאן החליט על
מהלך הנורמליזציה איתנו, לא די בהם כדי להסביר את סיבות ההשתהות (אינני
רוצה להשתמש במילה דחיה) המאפיינים את קו מחשבתו של הותיקאן כיום.

יש לכן לחשוב על אפשרות נוספת ולדעתנו הסיבה להתנהגותם כעת קשורה לנושא
הרחקת פעילי החמאס וההדגים השליליים שהדבר מעורר בדעת הקהל. אף כי לא
היתה התבטאות רשמית של הכנסייה בנושא, היו כמה רמזים בכיוון זה וסביר
להניח שלא נוח להם לנוט צעד כה מרחיק לכת מבחינתם כהכרזה על תחילת צעדים
ממשיים לקראת נורמליזציה ומינוי נציגים בדרג דיפלומטי דווקא בתקופה כאשר
תשומת הלב ממוקדת על נושא קונטרוברסלי זה שאיננו מחמיא לתדמיתה של ישראל
בדעת הקהל הבינלאומית.

אם הערכה זאת נכונה, הרי שההתמהוות צריכה להסתיים יחד עם מציאת פתרון
לבעיית המורחקים. זאת גם הסיבה שהותיקאן איננו מסלים עכשיו את מלאכת
ניסוח המסמך הבסיסי איתנו אך קידם אותו למצב שאפשר יהיה תוך זמן קצר
להשלים הניסוחים ולהשת לכינוס הועדה הביילטרלית ולהכרזה על תחילת צעדי
הנורמליזציה הדיפלומטית.

פזנר

לש

תפ: שהח(2), סשהח(1), דהמ(0), מנככל(1), ממנככל(1), מצב(0), כנסיות(2), סביר(1),
אירד(2), סילבל(1), משפט(0)

משרד החוץ - מחלקת הקשר